

HORNICKÝ ZPRAVODAJ

KLUB PŘÁTEL HORNICKÝCH TRADIC Kladno Z.S.

ČÍSLO 1 / 2021

Zpráva o činnosti Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s. za rok 2020

Členská základna

Počet individuálních členů k 31. 12. 2020 208

Počet kolektivních členů k 31. 12. 2020 19

Výbor Klubu

Počet členů 7

Výborové schůze celkem 10

Z toho:

- 22. 2. 2020 mimořádná schůze k upřesnění materiálového a finančního zajištění rekonstrukce úzkokolejné dráhy v HS Mayrau na rok 2020.
- 12. 4. 2020, 15. 10. 2020 a 13. 11. 2020 proběhly schůze vzhledem k pandemii formou internetového spojení.

Kontrolní komise

Počet členů 3

Zástupci kontrolní komise se pravidelně zúčastňují výborových schůzí Klubu.

Činnost Klubu

Činnost Klubu přátel hornických tradic Kladno byla velmi omezena epidemiologickou situací. S ohledem na nařízení vlády ČR jsme museli některé akce zařazené do plánu činnosti na rok 2020 zrušit, přeložit nebo upravit.

- Hodnotící členská schůze Klubu

Původní termín 23. 4. 2020 byl nejdříve přeložen na 3. 12. 2020 a vzhledem k pandemii byla členská schůze zrušena.

- Cestička k Mayrovce (11. 5. 2020) Zrušena

- Vzpomínková akce Lidice

Vzhledem ke zdravotní situaci v ČR byl pietní akt uspořádán 10. 6. 2020 s vyloučením veřejnosti.

- Úprava hrobu Jana Váni na hřbitově v Kladně

Zahradní úprava hrobu Jana Váni byla provedena v červnu.

- 24. setkání hornických a hutnických měst a obcí ČR Žacléř

Zrušeno. Pořadatelem byl uspořádán pouze Hornický den a setkání hornických spolků, kdy za každý spolek se mohli účastnit pouze 4 členové. Za KPHT Kladno se účastnili Ing. Josef Varhulík, Petr Veverka a Jan Uváček, který byl oceněn spolkovou medailí SHHS ČR „**Za rozvoj a udržování montánních tradic**“.

- 70. výročí Lánské akce

Původní termín 26. 6. 2020 byl přeložen na 5. 9. 2020. Po deseti letech se na Mayrovce opět sešli bývalí horničtí učni, kteří v roce 1950, ve svých 15 letech, nastoupili do hornického učebního poměru, později se stali kvalifikovanými horníky, techniky a inženýry. Po vřelém přivítání odjeli účastníci do Lán, kde při setkání před deseti lety vysadili pamětní lípu a prohlédli si zámecký park. Odtud odjeli do bývalého hornického učiliště dolu Wanieck, dnes Hotel Astra v Srbech. Hlavním organizátorem byl výbor Klubu přátel hornických tradic Kladno, kterému se podařilo najít a oslovit 14 přímých účastníků Lánské akce.

- Den horníků na Mayrau

Jediná akce, kterou se podařilo uskutečnit v plánovaném termínu. Vzhledem k pandemii jsme očekávali malou účast, ale k našemu překvapení přišlo 350 návštěvníků.

- Odhalení pamětní desky k 60. výročí neštěstí na Dole Nosek

Akci pořádal 23. 9. 2020 Výbor rozvoje obce Tuchlovice, Klub zajišťoval konzultaci, připomenutí události, čestnou stráž a položení kytic.

- Barborka (3. 12. 2020), zrušena

Akce ve spolupráci s Hornickým skanzenem Mayrau ve Vinařicích

- Průvodcovská činnost v Hornickém skanzenu Mayrau
- Den horníků (ve spolupráci se SVMK a Kulturní komisí Rady města Kladno)
- Úprava a očištění některých pomníků v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích. Práce zajišťoval bez nároku na odměnu člen výboru Klubu pan Václav Thon. Byly očištěny a opraveny pomníky neštěstí na Dole Nosek a pomník horníkům z dolu Wanieck zahynulých v 2. světové válce.

Účast na akcích Sdružení hornických a hutnických spolků ČR

- Konzilium SHHS ČR.

V červnu jsme byli požádáni tajemníkem SHHS ČR zdali jsme, vzhledem k epidemii, schopni připravit a zajistit Hornické konzilium.

Po zvážení všech možností jsme nabídku přijali a 26. 6. 2020 se na Mayrovce sešlo 35 zástupců hornických a hutnických spolků z celé ČR.

SHHS ČR vysoce ocenilo přípravu a zajištění akce a vyslovilo našemu spolku srdečné poděkování.

- Valná hromada SHHS ČR 6. 11. 2020 Most, zrušena

- Publikační činnost a vydávání tiskovin

Hornický zpravodaj vycházel pravidelně každých čtvrt roku a pro širokou veřejnost je zařazován na webové stránky Klubu

- Ostatní propagace Klubu

Kladenský deník, Webové stránky, naši členové se aktivně zúčastňovali i některých akcí pořádaných hornickými spolky v ČR.

- Spolupráce s Magistrátem města Kladna

Výbor KPHT Kladno úspěšně spolupracoval s koordinátorkou Magistrátu města Kladna Michaelou Müllerovou.

Společně jsme připravovali zájezd na Setkání HMO v Žacléři, který jsme však museli vzhledem k epidemii zrušit.

- Projekt úzkokolejné dráhy v HS Mayrau ve Vinařicích

I v loňském roce zajišťoval náš Klub materiál pro stavbu dráhy. Jednalo se především o kamenivo a pražce. V březnu jsme nakoupili 60 tun šterku, v červnu jsme přivezli 400 kusů železničních pražců, které nám rozřezala na potřebnou délku ZBZS Libušín.

V červenci jsme zajistili provedení výškového zaměření trasy budoucího kolejiště.

Nově jsme se podíleli na renovaci důlní lokomotivy BND 30. V dubnu jsme zajistili opískování rámu a dílů lokomotivy, v září a říjnu bylo provedeno přerozchodování náprav lokomotivy na rozchod 580 mm.

Práce na III. části rekonstrukce úzkokolejné dráhy zahájila firma 12. 10. 2020 a ukončeny byly 2. 11. 2020. Celkem bylo položeno 171 metrů kolejiště, tři výhybky a vybudován dvoukolejný železniční přejezd. Celková délka kolejiště tak v loňském roce dosáhla 445 metrů. Veškeré pracovní náklady projektu rekonstrukce dráhy zajišťovalo Sládečkovu vlastivědné

muzeum v Kladně, p. o. z příspěvku Středočeského kraje. Náš Klub hradil „pouze“ materiál (pražce, kamenivo), dále zaměření trasy a některé náklady spojené s opravou lokomotivy.

- Finanční zajištění akcí

Příjmy KPHT Kladno tvoří především členské příspěvky od individuálních a kolektivních členů, ale podařilo se nám získat i dotaci z fondu Kulturní komise Rady města Kladna, která našemu Klubu poskytla 45 000 Kč na uspořádání zájezdu na Setkání hornických měst v Žacléři. Setkání v Žacléři se však neuskutečnilo a z tohoto důvodu jsme požádali o možnost využití přidělených finančních prostředků na zajištění Dne horníků. Naši žádosti bylo vyhověno.

Děkujeme všem, kteří náš Klub v roce 2020 podpořili. Zachovejte nám přízeň i v roce letošním.

- Poděkování:

Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, p. o.

Magistrát města Kladna

Palivový kombinát Ústí, s. p. – středisko Kladenské doly Libušín

Závodní báňská záchranná stanice Libušín

Kolektivní členové Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s.

Za výbor KPHT – Kladno z. s.

Ing. Eduard Michalíček
Předseda

Plán činnosti Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s. na rok 2021

1. Schůzová činnost

- Hodnotící členská schůze 22. 4. čtvrtek (16 hodin)

- Výborové schůze (čtvrtky ve 14:30 hodin)

14. ledna 11. března 8. dubna 13. května

10. června 12. srpna 9. září 14. října

11. listopadu

2. Kulturní akce KPHT

15. 5. Cestička k Mayrovce (sobota 13 hodin Důl Schoeller Libušín)

10. 6. Vzpomínková akce Lidice (čtvrtek v 15:00 hodin)

11. 9. Zájezd na 25. setkání hornických měst v Mostě

11. 9. Den horníků na Mayrau (so 14 – 18 hod.)

9. 12. Barborka - Setkání kolektivních členů (čtvrtek 14 hodin)

3. Akce Sdružení hornických a hutnických spolků ČR

Zajistit delegaci na konzilium a VH SHHS ČR

4. Vydávání tiskovin

Hornický zpravodaj (čtvrtletně)

5. Projekt úzkokolejné dráhy v Hornickém skanzenu Mayrau

Spoluúčast Klubu na stavbě dráhy se bude odvíjet od finančních prostředků získaných v roce 2021 a bude směřována na zajištění některých úkolů spojených s výstavbou remízy lokomotiv

Připravil tajemník Klubu Jaroslav Grubner

Vinařice 13. 1. 2021

Hornictví ve středních Čechách v letopočtech

Střední Čechy hrály v českém hornictví vždy nezanedbatelnou úlohu. Nejprve to bylo rýžování zlata v době Keltské na četných řekách a potocích. Středověká těžba zlata probíhala v Jílovském okolí, které někdy nazýváme „zlaté srdce Čech“. Ve 13. a 14. století byla těžba stříbrných rud na Kutnohorsku, které bychom mohli nazvat „stříbrným srdcem Čech“. V 16. století se těžily stříbrno-olovnaté rudy na Příbramsku a také v Ratibořických Horách na Táborsku. Po celou dobu se také těžily snadno dostupné železné rudy v Brdech a na Podbrdsku a následně pak v celé oblasti Barrandienu mezi Prahou a Plzní. Tato naleziště umožnila vznik hutních a železářských závodů. V 18. století nastalo nejslavnější období těžby polymetalických rud na Březových Horách na Příbramsku. Koncem 18. století se začalo těžit černé uhlí v celé Kladensko-slánsko-rakovnické pánvi. Po druhé světové válce byl prováděn geologický průzkum na ložiska uranu na Příbramsku. Z tohoto největšího ložiska v Čechách se do roku 1991 vytěžilo 50 200 tun uranu. Rozvoj cementáren umožnily kvalitní devonské vápence v okolí Berounky od Radotína po Králův Dvůr a Koněprusy u Berouna.

Pokračování z Hornického zpravodaje č. 4/2020

1708 – zaražena dědičná štola Karla Boromejského na Březových Horách u Příbrami. Podsedla Březohorské žíly v úrovni 1. patra

1714 – vydal J. K. Miler mapu Čech s vyznačením všech stávajících dolů

1715 – byl zřízen samostatný horní úřad v Jílovém

1716 - 13. října byla vydána instrukce o založení hornického učiliště v Jáchymově, k jedné z nejstarších hornických škol na světě

1716 - 17. prosince bylo vydáno povolení ke kutání na Zvoleněvském a Buštěhradském panství na Kladensku

1717 – byla zahájena stavba úpravny stříbrných a olovených rud na Turkaňku u Kutné Hory

1720 – bylo dolováno uhlí na Kralupsku. Tento letopočet uvádějí někteří autoři jako počátek těžby uhlí u Otovic

1722 – bylo obnoveno dolování na Kuklickém pásmu u Kutné Hory

1723 – hrabě Karel Jáchym Breda zahajuje dobývání magnetitového ložiska v Malešově u Kutné Hory

1724 – bylo zahájeno ražení nové dědičné štoly Karla VI. v Jílovém

1725 – 1729 úklonná jáma Jan byla těžní jamou Březohorského ložiska až do založení jámy Vojtěch v r. 1779

1726 – byla zrušena mincovna v Kutné Hoře

1727 – vydal Karel VI. Nařízení o nucených prací v dolech pro odsouzence na Galeje, toto nařízení nemělo mezi horníky dobrý ohlas

1731 – Křivoklátské panství zdělila Marie Anna z Fürstenberku, rozená z Valdštejna

1731 – bylo objeveno Skalecké pásmo u Kutné Hory, bylo otevřeno a těženo až do roku 1904

1741 - 19. března se narodil budoucí císař Josef II., nejstarší syn císařovny Marie Terezie. Ve svých 24 letech nebyl pouze římským králem, ale též římsko – německým císařem. Zemřel 20. 2. 1790

1745 – dvacet horních měst bylo podřízeno úřadu podkomořího

1745 – přestal být Nový Knín svobodným královským městem

1748 – bylo povoleno horním městům, aby využila část obecních daní k nákladům na doly

1751 – začalo se s obnovou dolů ve Staré Vožici. Byla založena štola Prozřetelnosti Boží

1751 - 11. prosince vydán královský reskript o hledání a využití rašeliny

1752 - vyčištěna štola Bohaté Útěchy v Ratibořických Horách, dlouhá 250 metrů

1755- ražena štola Jana Nepomuckého u obce Vřezce v oblasti Ratibořických hor. Opuštěna v roce 1791

1755 – zavedena železná kola u důlních vozíků

1756 – Mladovožicko – Lhotka, byl obnoven starý důl na Rupertově žíle

1756 – zaražena Josefova štola u obce Rašovice v oblasti Ratibořických hor

1756 – zvoleněvský úředník Jan Nepomuk Hoser potvrdil, že byl přítomen při vyhledávání uhlí u Lán na Kladensku a Mutějovic na Rakovnicku

1757 - 1. února byl vydán císařský reskript Marie Terezie o osvobození od vojenské služby těch, kteří v horních městech pracují mlátkem a želízem v jámě, u hutí nebo jinak při některém báňském díle

1757 – byla překopem ve Skalecké žíle v Kutné Hoře zastížena další žíla pojmenovaná Františka de Paula

1760 - 1. července začal kopat uhlí pro vrchnost Josef Seifert na Kralupsku, kde byly vrchnostenské uhelné doly

1760 – nedostatek mincovních kovů vedl k vydání emise papírových peněz tzv. „bankocetlí“

1761 – bylo zahájeno dobývání uhlí ve Štílské pánvičce na Zbirožském panství

1762 – byla zřízena Báňská škola v Banské Štiavnici, první vyšší hornické učiliště v Rakousku

1765 - 10. března byl vydán patent Marie Terezie o zřízení teoretické stolice horních věd při filozofické fakultě Karlo – Ferdinandově univerzitě v Praze

1765 - 1. ledna se sjednocovací snahy císařovny Marie Terezie projevily tím, že od tohoto dne byly v Čechách zavedeny Dolnorakouské (Vídeňské) míry a váhy

1767 – byla postavena Kamencová huť a zahájeno dobývání uhlí v dole sv. Antonína nad Hloubětínem u Prahy

1767 – bylo již soustavně dobýváno uhlí u Mikovic a Otovic na Kladensku

1768 - 15. října bylo dekretem dvorské komory stanoveno přednostní právo majitele pozemku pro založení uhelného dolu

1769 – 1804 byla akademie Metalurgica s výjimkou posledních dvou ročníků přeložena z Prahy do Banské Štiavnice

1770 – založen Stulíkův důl v Libovicích na Slánsku

1771 – v Podmoklech na Rakovnicku byl nalezen zlatý poklad „keltských duhovek“

1771 – byly očíslovány všechny domy popisnými čísly

1772 – byla odkryta uhelná sloj na Buštěhradském panství u Vrapic, přesné místo nebylo věrohodně určeno, s největší pravděpodobností to bylo v oblasti zvané „Na stařinách“

1772 – těžba z vlastních uhelen poprvé pokryla potřebu Buštěhradského panství

1774 – byly obnoveny důlní práce na Rajském pásmu v Kutné Hoře

1775 – bylo objeveno uhlí u Petrovic na Rakovnicku

1775 – byl povolán hormistr Jan Anton Alis z Kutné Hory do Příbrami, aby tamní doly zachránil před zánikem

1775 – podle legendy byli šťastní nálezci mohutnější sloje na Vrapicku spojeni se jmény Václav Burger a Jakub Oplť

1779 - 11. října byla založena jáma sv. Vojtěcha na Březových Horách z podnětu generálního hormistra Jana Antonína Alise, čímž bylo zahájeno nejskvělejší období příbramského dolování pomocí svislých důlních jam

1780 – založen Hlavanův a Suchopárkův důl v Libovicích na Slánsku

1780 – byla zahájena těžba kamenečných břidlic u Lubné na Rakovnicku

1781 - 1. listopadu vydal císař Josef II. patent, kterým bylo zrušeno nevolnictví v Českých zemích

1781 – vypukl požár v dole sv. Barbory na Buštěhradském panství, jehož rozšíření mělo za následek opuštění celé oblasti

1781 – 1. listopadu vydal Josef II. patent upravující organizaci horních soudů. Byl vydán nový soudní řád pro horní soudy a nové horní soudy byly zřízeny v Kutné Hoře, Jáchymově a v Příbrami. Jim bylo v roce 1783 podřízeno 14 substitucí horních soudů

1781 – císař Josef II. nechal zrušit 22 klášterů a 43 kostelů a kaplí

1782 – 25. listopadu nastal průval vod do hloubení Vojtěšské jámy na Březových Horách, zahynulo 8 havířů

1784 – došlo ke spojení čtyř pražských měst, Praha měla 70 000 obyvatel

1785 – při správě buštěhradského panství ve Vrapicích byla zřízena Substitute c. k. horního soudu z Příbrami

1786 – 10. dubna byla zahájena stavba nové moderní huti na stříbro a olovo ve Lhotě u Příbrami

1786 – Matyáš Michael Danielis našel rašelinu na močálových loukách u Rynholce na Kladensku

1786 – 1788 byla postavena amalgamovna v Ratibořických Horách. Užívala se až do roku 1837

1787 – Mladovožicko. Od tohoto roku zde byly propůjčky na stříbrné doly – štolu sv. Václava, jámu sv. Karla a jámu Ferdinandovu

1789 – byla zaražena Anenská jáma na Březových Horách u Příbrami

1789 – byla zaražena dědičná štola Josefa II. na Březových Horách ústící v Trhových Dušníkách. Byla dokončena až v roce 1859 a dosáhla celkové délky 21,9 km napříč celým revírem

1789 – vydán dvorský patent, který zařazoval uhlí do „horního regálu“

1790 – 1. listopadu zahájil činnost horní úřad ve Smečně na Slánsku

1790 – za císaře Josefa II. byly určeny nové důlní míry pro slojová ložiska, protože míry používané pro rudná ložiska nevyhovovaly

1791 – byl otevřen důl sv. Karla u Jemník na Slánsku

1791 – hraběnka Marie Anna Bořítovna z Martinic na Smečně se vdala za hraběte Karla Josefa z Clamu. Rod se dále nazýval Clam - Martinický

1791 – ve Francii byl zaveden jako nová délková míra „metr“

1792 – dvorský dekret výslovně zdůraznil, že všechny železářské hamry podléhají báňské jurisdikci

1794 – byla registrována ložiska limonitu mezi Plíškovici, Sochovicemi a Mirovicemi

1794 – na orlickém panství u Mirovic se ražbou štol sv. Michala zahájilo pokusné dolování zlata

1794 – u Holoubkova, obce ležící 8 km severovýchodně od Rokycan, byl založen důl na železnou rudu

1796 – narodil se Michael Layer, iniciátor kutebních prací na Kladensku

1796 – 23. září byl vydán dekret o povinném vedení statistických údajů o těžbě

1799 – 11. srpna se narodil Joachym Barrande, významný francouzský zoopaleontolog, působící v Čechách (trilobiti). Zemřel 5. 10. 1883

1799 – byly založeny uhelné doly u Studeněvsi na Slánsku

1799 – ve štole Bohumír „Gottfried“ ve Vrapickém údolí vypukl rozsáhlý důlní požár

1800 – v Podlešíně na Slánsku byly otevřeny štolý Josefská, Tomášská, Staromartinská a František de Paula

1800 – byl zkonstruován první parní těžní stroj v Anglii

1800 – narodil se František Klein, jeden z bratrů, spoluzakladatelů Kladenského kamenouhelného těžářstva

Skupinový portrét bratří Kleinů, <https://cs.wikipedia.org/>

1800 – bylo z kutnohorských rud vyrobeno jen 20 kg stříbra

1801 – byla založena jáma Barbora ve Vítově na Slánsku

1803 – ve Zdicích se hloubením nálezná jáma Barbora na ložisku „Na Hroudě“ zahájila těžba železných rud

1803 – byla založena štola Čtrnácti pomocníků v Kutné Hoře

1803 – 1804 ve výkazu těžeb uhlí uveřejněném Janem Kořanem byly v těchto letech následující těžby uhlí: z panství Chrástany (Přílepy na Rakovnicku) 20 818 t, Zvoleněves (Podlešín) 11 458 t, Smečno (Studeněves) 1 148 t, Buštěhrad (Vrapice) 1 134 t

1804 – byl otevřen nový důl u Neproblic na Slánsku

1804 – poprvé se uplatnila otáčecí jednoduchá vrtná souprava, zpočátku na ruční a zvířecí pohon

1805 – 21. března byl vydán patent o změnách dolových měr (tzv. „velké důlní míry“)

1806 – v Rakousku byly zavedeny jednotné dolnorakouské (vídeňské) sáhové míry. Byla to soustava duodecimální (dvanáctinná)

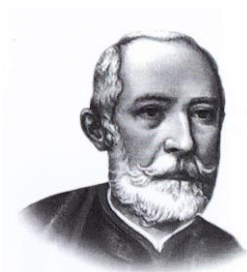
1808 – zavedeny olejové kahany

1810 – založil Kašpar hrabě Šternberk Bratrskou pokladnu na svých dolech na Radnicku

1811 – 1. června se narodil Jan Váňa, legendární horník, v roce 1846 odkryl uhelnou sloj na kladenském katastru. Zemřel 27. června 1864

1811 – začal se budovat nový hutní podnik v Novém Jáchymově na Berounsku

1811 – v Moravské Třebové se narodil Kajetán Mayer z Mayrau. Později byla po něm pojmenována Motyčínská jáma ve Vinařicích u Kladna

Vyobrazení Kajetána Mayera svobodného pána z Mayrau na okně zádušní kaple zámku Auhoř.

Foto: Reprofoto Hornický zpravodaj č. 4/2012

1812 - 1817 v těchto letech údajně hledal uhlí v opuštěných polích kladenské Benediktýské vrchnosti u Cvrčovic budoucí těžař Václav

Černý

1813 – byly zřízeny vrchní horní úřady v Příbrami a Jáchymově

1813 – byl založen stříbrorudný důl František I. na Březových Horách, později František Josef I., po roce 1918 přejmenovaný na Ševčínský důl

1813 – založena jáma Kateřina těžaře Václava Černého v Dubí u Kladna. (Spíše vydáno kutací povolení)

1814 – byla založena jáma Jarošovka, zvaná Stráchenská u Příbrami

1815 – první propůjčka dolových měr dolu Barbora u Kroučové, v r. 1853 jej získali Schwarzenberkové

1815 – počet obyvatel v Českých zemích byl 4,8 milionu, do roku 1847 stoupl na 6,7 milionu

1816 – 5. května byl dekretem zaveden desátek z těžby kamenného uhlí

1817 – byla vyhloubena jáma Starý Jan v Dubí. Byla situována poblíž výchozu uhelné sloje, hluboká jen 9 sáhů (17 metrů)

1817 – z tohoto roku je nejstarší zpráva o Velínu, kde měly zbirožské železářny 12 malých důlních měr

1818 – 15. dubna bylo v Praze založeno Vlastenecké muzeum (dnešní Národní muzeum je jeho právním nástupcem). Zakladatelé – skupina vlastenců v čele s Kašparem hrabětem Šternberkem

1819 – nakreslil František Xaver Riepl první geologickou mapu Čech

1819 – byl nahlášen nález železných rud v Praze - Jinonicích

1819 – byla založena štola v údolí Tetkovského potoka u Holoubkova, dosáhla délky jedné míle (1900 m). Později mezi Mýtem a Chervovicemi prováděla kutací práce Pražská železářská společnost

1819 – 21. srpna byl vydán nový patent o dolových mírách.

(Dolová míra = pravoúhelník o obsahu 12 544 čtverečních sáhů, to je 45 116 m², asi 4,5 ha)

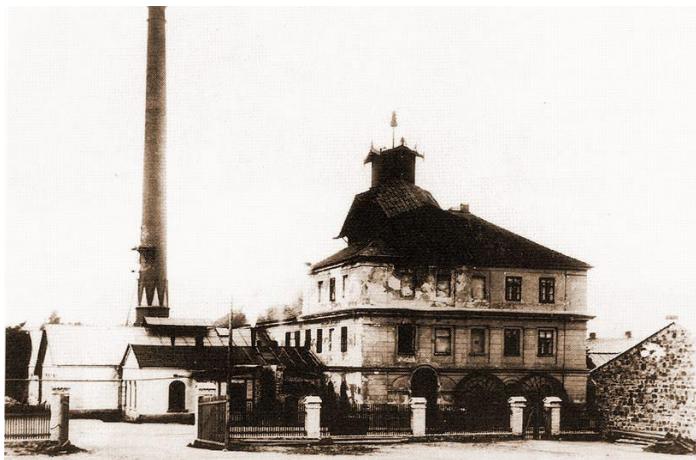
1820 – byla vyhloubena jáma Ferdinand u Podlesí na Příbramsku

1820 – byl založen důl Matylda v Břasích na Radnicku

1820 – teprve v prvních desetiletích 19. století byla překonána krize stagnující České báňské činnosti a nastal její vzestup. Došlo k nápadnějšímu oživení ekonomiky, tento vzestup byl spojen se začátkem průmyslové revoluce

1820 – v příbramském revíru bylo vyrobeno 2 578 kg stříbra, 500 tun křemíku a 77,5 tuny olova

1822 – bylo zahájeno hloubení Mariánské jámy na Březových Horách

Důl Marie na Březových Horách v roce 1892, <https://www.zdarbuh.cz/>

1822 – byl založen důl Ludmila na hranici Vrapic a Cvrčovic na Kladensku hornickým hospodářstvím buštěhradského velkostatku

1822 – Alois Hoser nastoupil jako důlní měřič u Buštěhradských vrchnostenských dolů

1824 – byl vyhlouben uhelný důl Nový Jan v Dubí u Kladna do hloubky 43 m

1824 – byly propůjčeny dolové míry pro železozruditý důl v Mníšku pod Brdy

1825 – byla ve Vrapicích založena štola Josef, Josefo – Ferdinandova

Josefská – Ferdinandova štola ve Vrapicích Foto: archiv KPHT Kladno z. s.

1827 – založen stříbrný důl arcivévody Štěpána v Bohutíně, později označovaný jako Bohutín I

1827 – u Fürstenberských dolů na Krušné Hoře a jejich železáren v Novém Jáchymově nastoupil jako ředitel Antonín Mayer – významný báňský odborník

1828 – byla založena jáma Wolfgang pro stříbrný důl v Drkolově na Příbramsku

1828 – do provozu byl uveden první koňský žentour na jámě Nový Jan v Dubí

1928 – o úpadku hornictvív té době svědčí, že císař František I. zrušil starou hornickou výsadu – osvobození od vojenské služby

1828 – Florentský železorudný důl na východním svahu vrchu Vojna na Příbramsku měl stjnomenou štolu 925 m dlouhou a štolu Václavovu

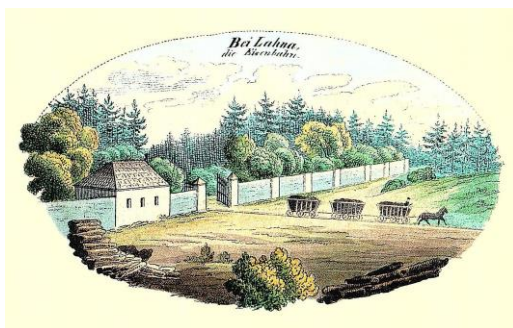
1829 – otevřena dědičná štola František na Krušné Hoře mezi Otročiněvsi a Novým Jáchymovem

1830 – vyhloubena jáma Nový Cech pepřského dolu ve Studeném u Jílového

1830 – Karel Ferdinand baron z Puetamy založil ve Slaném důl Caroli. Těžil Kounovskou (slánskou) sloj

1830 – narodil se budoucí rakouský císař a český a uherský král František Josef I. Na trůně byl od r. 1848 – 1916

1830 – 1. října zahájila Pražsko-lánská koněspřežná železnice jízdy do Lán

Pražsko – lánská koňská železnice Foto: reprofoto publikace František Švarc, Pražsko-lánská koňská železnice, Rakovník 1998

1830 – v tomto roce byla celková těžba uhlí v Českých zemích jen 144 000 tun. V r. 1880 to bylo již 11 810 000 tun, v r. 1901 se zvýšila na 29 210 000 tun

1832 – byl založen důl Prokop na Březových Horách u Příbrami

1832 – od tohoto roku se jako úhloměrný přístroj začal používat teodolit (zkonstruovaný již r. 1798 Giulianim)

1833 – byl otevřen důl na antimon u Rožmitálu pod Tremšínem

1833 – bylo zahájeno kutání na uhlí u Mirošova na Rokycansku

1834 – v Příbrami bylo vyrobeno první drátěné důlní lano. Bylo použito v roce 1836 na jámě Marie na Březových Horách

1835 – vydal F. M. X. Zippe první geologický popis karbonu v Čechách

1836 – byl založen důl August (Drkolnov) v Drkolnově na Příbramsku

1836 – byl postaven první parní těžební stroj (16 KS) na Kladensku na dole Ludmila, na hranici Vrapic a Cvrčovic

1836 – na jámě Marie na Březových Horách bylo vyměněno konopné těžební lano za drátěné. Bylo to první kónické lano na světě

1837 – 1838 prováděla buštěhradská vrchnost rozsáhlý geologický průzkum na uhlí pomocí devíti šurfů (šachtíček)

1838 – konal se první pokus s koksováním uhlí na Kladensku. Václav Černý jej koksoval v milířích na objednávku Fürstenberků z Nového Jáchymova

1838 – 20. 12. zemřel Kašpar Maria hrabě Šternberk. Byl to jeden ze zakladatelů a organizátorů přírodovědného výzkumu v českých zemích. V letech 1836 – 1838 vydal třísvazkovou publikaci „Nástin dějin českého hornictví“

1839 – byl založen důl Čejka v Hředlech na Rakovnicku

1840 – bylo dokončeno hloubení jámy Ludvík – Václava Černého

1840 – 1841 byl vahlouben důl Marie – Antonie ve Cvrčovicích na Kladensku. Celková hloubka byla 130 m

1841 – byla zaražena jáma František v Bohutíně u Příbrami

1841 – 22. 7. byly Březové Hory povýšeny na horní městečko

1841 – 1846 byl vyhlouben uhelný důl Vítek – Václav u Cvrčovic na Kladensku. Celková hloubka byla 156 m

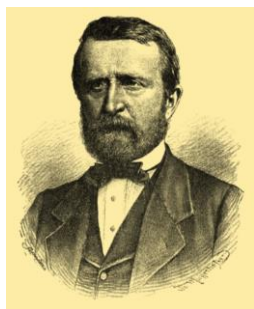
1842 – 30. června byla ustavena Státní kutební komise ve Slaném, se sídlem v Brandýsku u Kladna. Byl zahájen rozsáhlejší geologický průzkum této oblasti pomocí hlubinných vrtů i hloubením důlních jam

1842 – státní kutební komisí byl založen dvoj důl Michael a Layer v Brandýsku

1842 – byly zastaveny hornické práce na Novém Cechu zlatodolu Pepř ve Studeném u Jílového

1842 – přešlo se na používání drátěných lan na všech provozech v Příbrami

1842 – bylo radečské železorné ložisko pokládáno za nejdůležitější na Zbirožském panství. Fürstenberskou míru zde otvírala štola Barbora

1842 – 1854 za dobu svého působení na Kladensku vyvrtala c. k. Kutební komise 23 hlubinných vrtů, z toho 15 do roku 1849, kdy práce řídil Augustin Beer, pozdější profesor Báňské akademie v Příbrami

1842 – 20. srpna byl Josef Fritsch, tehdy horní přísežný v Příbrami pověřen instrukcí od 7. srpna t. r. č. 9734 a „přidán k ruce“ Michaelu Layerovi.

Augustin Jindřich Beer Oba tyto tvořili řečenou Kutební komisi a řídili dolování v celém tehdy Rakovnickém kraji

1843 – byla zaražena nová jáma Boží Požehnutí (později Řimbaba) v Bohutíně u Příbrami. V místní části Vysoká Pec.

1843 – v tomto roce získal dolové míry další rožmitálský důl na vrchu Plešivci

1844 – byl posrtaven žentourový těžní stroj na jámě August v Příbrami

1845 – skutečnost, že v tomto roce bylo dokončeno železniční spojení Prahy s Vídní, dala podnět k většímu vyhledávání uhlí na Kladensku

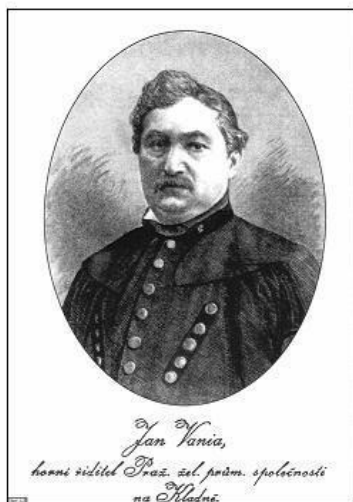
1845 – byly vhloubeny dvě jámy dolu Václav ve Cvrčovicích na Kladensku

1845 – byla zaražena Štampachova štola v Mutějovicích na Rakovnicku

1845 – Fürstenberský důlní měřič z Nového Jáchymova František Herda objevil ložisko železných rud na Nučicku a tím začala novodobá éra dobývání rud v této oblasti

Pokračování příště . . .

Připravil Karel Melichar

Ještě k dolu Slaný

O tom, jak to bylo s dolem Slaný, toho bylo už napsáno dost a informace jsou celkem dostupné. Něco málo bylo uvedeno i ve Zpravodaji č. 3/2020. Jen pro krátkou rekapitulaci.

Příprava:

V r. 1967 vypracovaná ideová studie o možnosti průmyslového využití uhelných zásob slánského ložiska. Ta byla aktualizovaná v r. 1972. O výstavbě dolu Slaný v rámci geologického průzkumu bylo rozhodnuto usnesením předsednictva federální vlády ČSSR č. 311/1976. Projekt báňského geologického průzkumu byl vypracován Báňskými projekty Bratislava.

Bylo ale poukázáno na nízkou prozkoumanost ložiska, proto byl proveden vrtný průzkum ukončený v r. 1977.

Vyhodnocené zásoby:

262,5 mil. tun geologických zásob, z toho 171 mil. t. vytěžitelných. 83 % zásob tvoří uhlí koksovatelné, 9 % uhlí s koksovacími vlastnostmi, ale s vyšším obsahem popela a 8 % tvoří uhlí energetické.

Jednalo se o 4 slojová pásma v hloubkách 800 až 1300 m pod povrchem, s mocností 0,8 až 5,4 m, s malým úklonem.

Předpoklad těžby:

Při těžbě 2,4 mil. tun ročně po dobu cca 50 let, při poloviční těžbě dvojnásobek. Samozřejmě s postupným náběhem těžby a na konci opět s postupným dorubáváním.

Technické provedení:

Skipová jáma kruhového profilu o průměru 8,5 m, dosáhla hloubky 1007 m

(Plánováno 1361m).

Klecová jáma stejného profilu, dosažená hloubka 921,2 m

(Plánováno 1293 m).

Předpokládaly se tyto potíže:

- Velký rozsah mocnosti slojí (nízké až velmi mocné)

- Problematické hydrologické a plynové poměry, zvodněný horizont mirošovských slepenců má silně mineralizované vody, které jsou nasyceny plynem, hlavně CO₂.

- Přítok důlních vod byl orientačně stanoven na 600 l/min.

- Bude nutné intenzivní větrání dolu a umělé ochlazování větrů

- Průměrná teplota horniny v hloubce 1000 m je 36,5° C, v hloubce 1260 m je 43° C.

- Uhlí radnických slojí je středně až značně náchylné k samovznícení.

- Na základě předběžného hodnocení geologicko - strukturních, plynových a geomechanických podmínek ložiska se nevylučuje možnost vzniku anomálních geomechanických a plynodynamických jevů, jako horské otřesy, závaly a průtrže plynů a uhlí.

- Podle vypracované prognózy je možno očekávat při těžení ložiska plynodajnost 15 až 18 metrů krychlových na tunu a den.

- Ing. Michal Gaďo, ULB Báňské projekty Bratislava uvádí v článku v časopise Uhlí č. 10/1982:

Řešení větrání báňského závodu s hloubkou uložení slojí až 1300 m, s teplotou pohoří v hloubce 1000 m 36,5°C a v hloubce 1260 m 43° C a s předpokládanou plynodajností oxidu uhličitého 15 až 18 m³ / 1 t uhlí je samo o sobě problémem, s jakým jsme se v dosavadní praxi v ČSSR ještě nesetkali.

Přihlížejíce dále k rozsahu dobývacího prostoru (52 km²) a složitým geologickým podmínkám, řešení větrání podstatně ovlivnilo i názory na koncepci otvírky ložiska.

Výstavba: Od r. 1979 do 1991. Původní předpoklad byl, že projektovaná kapacita těžby bude dosažena po r. 2000.

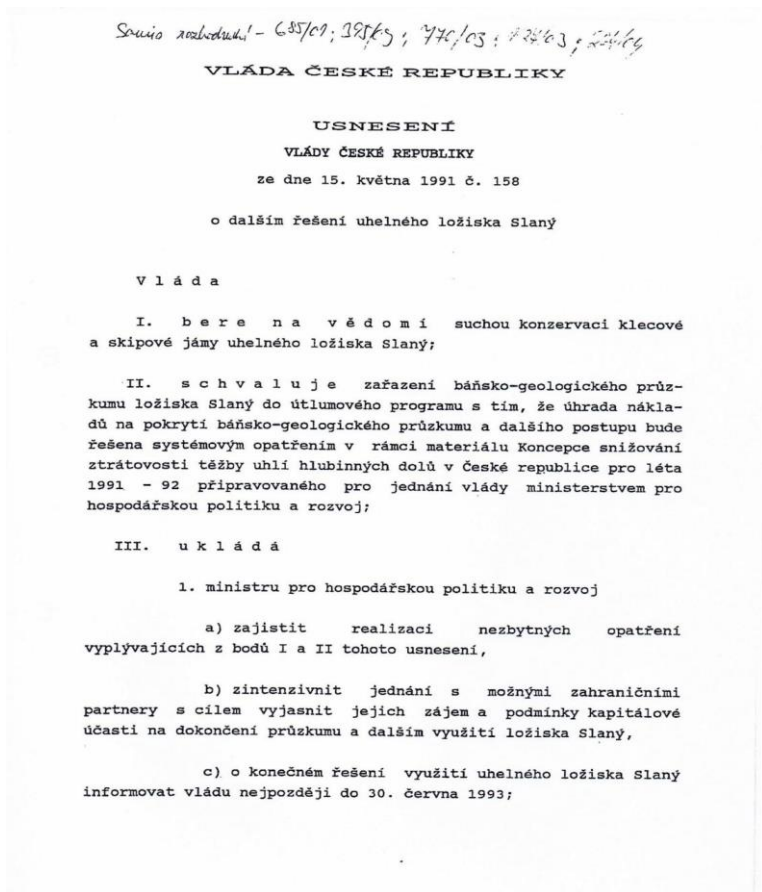
Havárie:

Na skipové jámě osm průtrží hornin a plynů, na klecové jámě také řada průtrží, z nich nejhorší dne 23. října 1986 v hloubce 856 m. Při ní se uvolnilo cca 105.000 m³ CO₂. Průtrží byl nadhozen mnohatunový pracovní poval, který zdemoloval v jámě veškeré technologie nad sebou až do staničení 797 m (působil v jámě jako píst). Likvidace následků průtrže pokračovala až do konce srpna 1987(!).

Při průtržích údajně našťestí nedošlo k žádnému smrtelnému úrazu.

Rozhodnutí o likvidaci:

Usnesením vlády ČR č. 158 z 15. 5. 1991 (viz příloha č. 1) bylo rozhodnuto o přerušení prací na dole a uvedení dolu do suché konzervace s tím, že do 30. 6. 1993 bude předložen vládě návrh na využití ložiska. Ale už usnesením vlády ČR č. 691 z 9. 12. 1992 bylo rozhodnuto o konečné likvidaci dolu Slaný zasypaním obou jam (výťah z příloh viz příloha č. 2). Z dolu Slaný se nevytěžil ani kilogram uhlí.

Příloha č. 1- Usnesení vlády ČR č. 158 z 15. 5. 1991

Příloha č. 1 k usnesení vlády ČR ze dne 9. prosince 1992 č. 691:

Očekávaný útlum dolů a lomů v ČR v letech 1993-96 (ze seznamu vybraný pouze důl Slaný)

VKD, s.p. Kladno Důl Slaný

1. 1. 1993 (Zahájení likvidace)

31. 12. 1994 (Ukončení likvidace - předpoklad)

Příloha č. 2 k usnesení vlády ČR ze dne 9. prosince 1992 č. 691 :

Úhrada potřeb uhelného hornictví ze státního rozpočtu v r. 1993 (v mil. Kčs) - (ze seznamu opět vybraný pouze důl Slaný)

Důl Slaný (VKD, s.p.)

61

Příloha č. 2- Usnesení vlády ČR č. 691 z 9. 12. 1992 (výťah)

Toto vše jsou celkem známá fakta. Není jednoduché se ale dopídit k informacím o tom, co to vše stálo, a zda rozhodnutí o likvidaci (právě s ohledem na už vynaložené náklady a na další náklady na likvidaci) bylo provedeno zodpovědně, na základě řádného vyhodnocení. A hlavně, zda z toho bylo nějaké závěrečné vyhodnocení a poučení.

Možná, že se nějaká fakta ještě podaří dohledat, až se opět otevrou knihovny, ale pokud někdo z čtenářů má přístup k údajům, které uvádím výše jako otázky, bylo by vhodné je zde zveřejnit.

Od likvidace už nějaký čas uběhl, celá tato monstrózní akce pomalu upadá do zapomnění a domnívám se, že by byla škoda si to neujasnit.

V jednom dokumentu se uvádí, že investiční náklady byly plánovány na 9 miliard Kčs (v r. 1976!). Kolik ale bylo skutečně vynaloženo na výstavbu, suchou likvidaci a následnou konečnou likvidaci?

Vím, že po bitvě je každý generálem, ale vtírají se otázky:

Proč se hned začalo s tak velikými jámami, když bylo tolik nevyjasněných problémů? Byla to ta známá sovětská megalománie, nebo to bylo zodpovědné rozhodnutí? Souviselo to s tehdejší orientací hospodářství na těžký průmysl a s přežívající snahou o rekordy v těžbě?

Proč bylo už v prosinci 1992 rozhodnuto o zasypání, když návrh na využití ložiska měl být hotov až v červnu 1993?

Jak to, že taková „sekyra“ státního rozpočtu nikoho nezajímala a žádné zhodnocení a ponaučení nebylo zveřejněno? Nebo jsem ho jen nenašel? Nebo se to prostě v tehdejší politické situaci útlumu těžby uhlí jevilo jako nevýznamné?

Pokus australské firmy o využití ložiska metodou podzemního zplynování byl zamítnut, a tak tyto nemalé zásoby kvalitního černého uhlí zůstávají v zemi pro možné budoucí využití dalšími generacemi.

Ing. Pavel Mužík

K tomu několik dat pro srovnání, jak významné ložisko Slaný je (resp. bylo):

Těžba černého uhlí v ČR v mil. t.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Podle A	8, 341	7, 640	6, 074	4, 870	4, 110
Podle B			6, 570	5, 200	4, 550

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Podle A					
Podle B	4,300 ¹⁾	4,250 ¹⁾	3,500 ¹⁾	1,850 ¹⁾	1,450 ¹⁾

A: Surovinové zdroje České republiky 2019, Nerostné zdroje 2019, Česká geologická služba, listopad 2019

B: Těžba nerostných surovin v České republice v letech 2014 – 2018 a nástin budoucích těžeb HU a ČU, MPO ČR, Odbor surovinové politiky, duben 2019

¹⁾ předpoklad

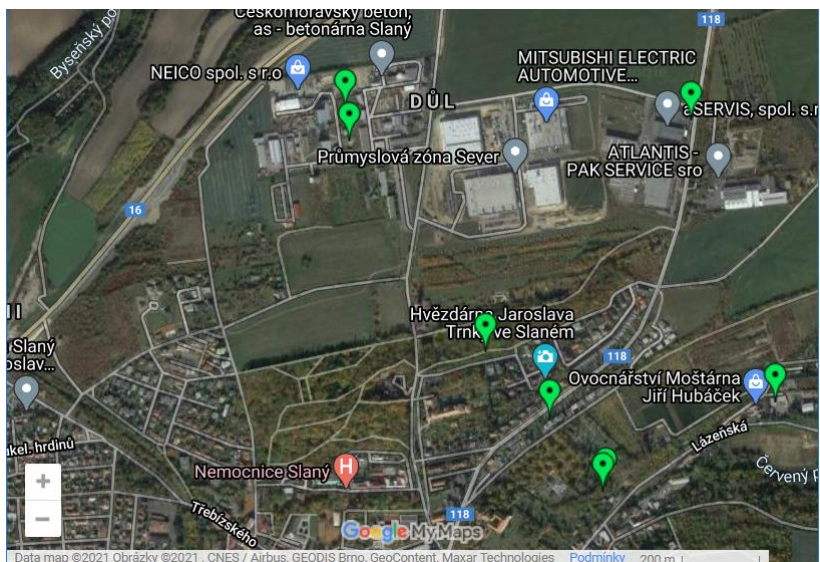
Předpoklad těžby na dole Slaný byl 2,4 mil t. (po dobu 50 let), a to převážně koksovatelného uhlí (jeho cena je téměř dvojnásobná oproti energetickému uhlí).

A ještě srovnání zásob:

Zdroj A uvádí:

prozkoumané bilanční zásoby (k 31. 12. 2018):	550,481 mil. tun
vytěžitelné zásoby (k 31. 12. 2018):	29,192 mil. tun

Pro připomenutí: vytěžitelné zásoby na dole Slaný byly vyhodnoceny na 171 mil. tun (tedy téměř šestinásobek dnes uváděných vytěžitelných zásob celé ČR).

V současné době jsou u zasypaných jam informační tabule. Umístění dolu viz mapa

Podklady:

Příloha časopisu Uhlí, kapitola Kamenouhelné doly, koncern, Kladno 1945-1985, prom. ped. Anna Mayová, str. 278

Přednáška na Hornickém semináři NTM v r. 2018, Petr Brotan: Slaný – královské město s mnoha zdroji nerostných surovin

kniha Uhelné hornictví v ČSSR, kolektiv autorů, vydáno 1985, str. 530-533

kniha Matěj Miloš: Kulturní dědictví Centrálního kladenského kamenouhelného revíru; Praha: Státní ústav památkové péče, 2001, s. 27-29

časopis Uhlí č. 10/1982

Ukončení těžby na Dole Rako v Lubné u Rakovníka

Ke konci roku 2020 byla na **Dole Rako** v Lubné u Rakovníka ukončena, po 101 letech, těžba žáruvzdorných jílovců - lupků a byla postupně provedena likvidace dolu. Důl Rako byl posledním provozovaným hlubinným dolem v Čechách.

Hloubení Dolu Rako bylo zahájeno v roce 1919 společností „Rakovnické a Poštorenské keramické závody, a.s. Praha“, za účelem těžby žáruvzdorných lupků a černého uhlí na radnické kamenouhelné sloji. V areálu dolu probíhala i úprava a zpracování lupků v pecích a také výpalem v milířích.

Po znárodnění vznikl samostatný národní podnik a později byl Důl Rako začleněn, jako závod, pod České lupkové a uhelné závody v Novém Strašecí. Od poloviny sedmdesátých let se činnost v dole soustředila pouze na těžbu lupků.

V roce 1991 byl důl zprivatizován a byla založena společnost s ručením omezeným s názvem RAKO-LUPKY, spol s r.o. Společnost v průběhu několika let měnila majitele. V roce 2001 se stal společníkem Ing. Ivan Černý, který se stal od roku 2006, se svými rodinnými příslušníky, výhradním majitelem dolu.

Po mnoha letech provozování těžby a zpracování lupků, jak v samotném dole, tak v nedalekém lomu, byla těžba a výpal lupků zastavena a bylo přistoupeno k likvidaci podzemní části dolu.

V listopadu 2020 před uzavřením dolu jsem měl, díky majiteli a závodnímu dolu Ing. Ivanovi Černému, tu možnost spolu se svými kolegy z hornictví naposledy fárat do podzemí Dolu Rako, kde jsem v sedmdesátých letech, jako zaměstnanec Českých lupkových a uhelných závodů, také působil.

Jen pár údajů k Dolu Rako:

Těžní jáma dolu je hluboká celkem 91,9 metru, je vybavená svislou dopravou s jednoetážovými těžními klecemi. Tato jáma sloužila zároveň jako vtažná.

Jako jáma výdušná byla využívána jáma 1. Máj, která se nachází v blízkosti obce Lubná. Tato jáma byla vyhloubena v roce 1952 a má celkovou hloubku 92,3 m. Jámy byly propojeny podložním překopem.

Těžba lupků a dřívě i uhlí probíhala v několika těžebních revírech.

Za zmínku stojí, že v podzemí Dolu Rako byla natáčena i část filmu „Dukla 61“. Pozůstatky natáčení filmu byly ještě patrné na spojovacím překopu.

V době naší návštěvy dolu již probíhaly jen likvidační práce, spočívající v rabování kolejnic, potrubí a dalšího zařízení v podzemí a jejich doprava na povrch.

Těžební úseky byly již uzavřeny cihlovými hrázemi a důl byl připravován v rámci likvidačních prací k zatopení důlní vodou.

Tolik v krátkosti k ukončení existence posledního hlubinného dolu v Čechách. Tím se uzavřela jedna z kapitol našeho hlubinného hornictví.

Foto: autor

Ing. Josef Varhulík

Zleva: Ing. Jaroslav Jiskra, Ph.D, Ladislav Peller, Ing. Josef Varhulík, Ing. Ivan Černý a pracovník na likvidaci dolu Josef Mendel

Těžní stroj na jámě Rako, ve funkci strojníka technik Jaroslav Chvátal

Těžní věž Dolu Rako

Náraží v šachetní budově

Spojovací překop

Náraží na těžním patře

Jedna z uzávěrových hrází těžebního úseku.

Bývalá čerpací stanice pod jámou Rako

O zajímavém omylu pana Scheuchzera

Dneska už asi nikdo nepochybuje o tom, že uhlí jsou ve skutečnosti pozůstatky pravěkých rostlin. Ostatně četné zkameněliny rostlin uhlí provázející tomu napovídají. Ještě v době ne tak dávne však měli lidé jiný pohled nejen na uhlí, ale i zkameněliny samé.

O zkamenělinách se dlouho myslelo, že nemají se skutečnými zvířaty nic společného. Aristoteles (384-322 př.n.l.) tvrdil, že zkameněliny vznikly v horninách působením blíže nespecifikované vnitřní síly. Aristotelova autorita přežívala až do středověku a některé jeho názory byly uznávány až do 17. století. Tak se dále věřilo, že fosilie tvořila jakási tajemná síla hornin, vznikaly vlivem hvězd nebo to byly prostě hříčky přírody. Mimochodem, stejně měla vznikat i pravěká keramika. O té napsal ve své Hornické postile s krátkou jáchymovskou kronikou v roce 1564 Jan Mathesius: *„O samorostlých hrncích, jak se vyhrabávají v Čechách a v Horní Lužici. Podivuhodná věc je to zároveň, že u těchto hrnců se vyskytuje tolik tvarů, jakože žádný není stejný jako druhý a že v zemi jsou měkké jako korály ve vodě a na vzduchu tvrdnou. Rovněž že v každém hrnci leží něco zvláštního. Viděl jsem u jedné hraběnky stočený prstýnek, velmi uměle spletený ze zlata, stříbra a mědi. Ten našli v jednom takovém zemním hrnci. Diskutuje se jistě o tom, že na tom místě bylo kdysi pohřebiště a že do nich shromáždili popel mrtvých lidí, jako do starých uren nebo slzných nádob chytali slzy plačících. Ale protože se hrnce vyhrabávají jen v květnu, když se samy prozrazují a dělají kopeček, jako kdyby země byla těhotná, kopeček, podle něhož se řídí ti, kdo po nich pátrají, připouštím, že nejsou dělané, ale Bohem a přírodou stvořené hrnce.“*

Ještě v 17. století tvrdil německý lékař a alchymista Daniel Sennert (1572-1637), že pravěké kosti jsou ve skutečnosti pouze zajímavě utvořené kameny. To už se ale někteří učenci blížili se svými názory pravdě. Už počátkem 13. století si Italský geolog a stavitel Ristoro d'Arezzo spojil nález zkamenělých měkkýšů v horninách ležících daleko od moře s biblickou potopou. Podobně přemýšlel i jeden z největších géníů historie Leonardo da Vinci (1452-1519). Ten si do svého deníků poznamenal tajným písmem, že vždy když moře po potopě ustoupilo, zpevnilo se bahno do tvrdé horniny a s ním i v něm uvězněné mušle. V této víceméně přijímané myšlence ale našel jeden zádrhel. Jestliže potopa vznikla po

dlouhotrvajícím dešti, tekla voda ze souše do moře, a tudíž by se neměli mořští měkkýši jak dostat do vnitrozemí, kde je nacházíme. Bohužel pro nás, tuto myšlenku dále nerozvíjí.

Nacházíme i kuriózní případy, jako když Kanadán Moody popsal stopu veleještěře z křídových usazenin jako stopu havrana, kterého poslal Noe, aby se přesvědčil, jestli už opadla potopa. A tím se pomalu dostáváme k Johanovi Jacobu Scheuchzerovi.

Johan Jacob Scheuchzer (wikimedia.org)

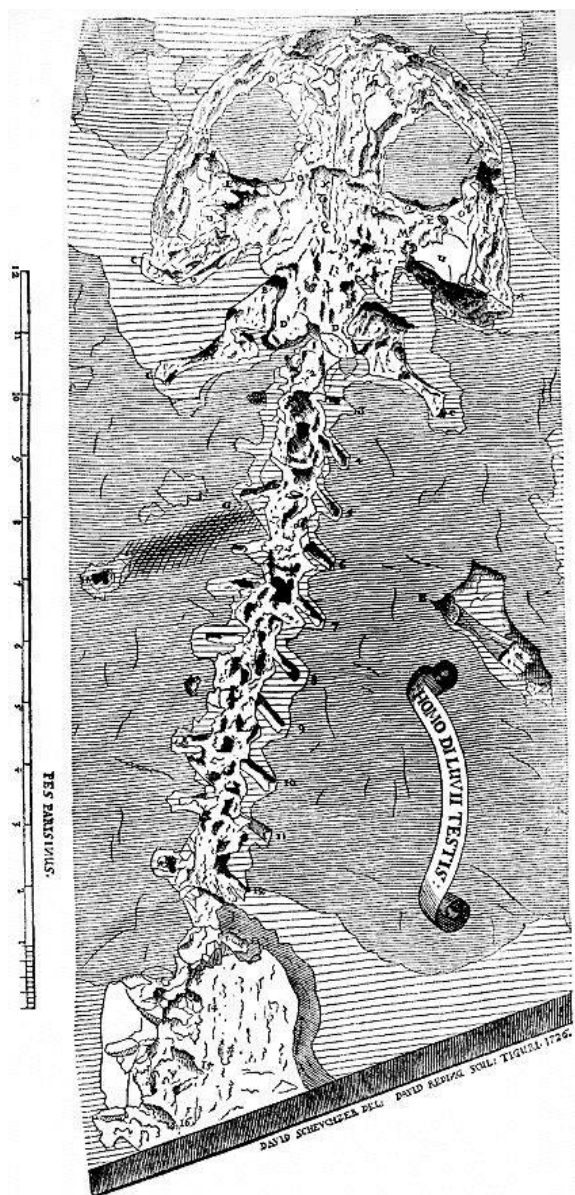
Johan Jacob Scheuchzer (1672-1733) byl švýcarský lékař a přírodovědec. Napsal více než třicet vědeckých prací a jeho životním dílem byla kniha *Physica sacra* (Posvátná přírodověda), kde ve čtyřech svazcích, na 2098 stránkách za pomoci 745 mědirytinových tabulí zaznamenal všechny dobové znalosti o přírodě. Jako první zde publikoval myšlenku, že zkameněliny rostlin u uhelných slojí souvisí se vznikem uhlí. Uhlí je tak podle něj pozůstatkem pravěkých dřev a jiných organických i neorganických látek.

Veškerou tuto obří práci ovšem z dnešního pohledu přebyl jeden drobný přehmat. Ve sladkovodních třetihorních vápencích v Ohningenu objevil Scheuchzer kostru, kterou považoval za lidskou. Popsal ji jako *Homo diluvii testis* a publikoval v pojednání *Člověk – svědek potopy*. Scheuchzer byl dítětem své doby a uznával nepopíratelnou autoritu Bible. I přesto v tomto případě prokázal hodně velkou víru a při hledání člověka v cca 1 m velké zkamenělině bylo rozhodně přání otcem myšlenky. Jinak je totiž těžké uvěřit, že by jako lékař mohl tuto kostru skutečně považovat za lidskou. Okrouhlá lebka s velkými očnicemi by dnes nenechala nikoho na

pochybách, že se nejedná o člověka, a dokonce ani o savce. Přesto se tento omyl udržel několik desetiletí. Teprve o zhruba sto let později se obraz *Homo diluvii testise* dostal k přírodovědci Georgesi Cuvierovi, který v něm okamžitě poznal pozůstatky velemloka, kterého nazval trochu potouchle *Andrias scheuchzeri*.

Pozůstatek velemloka Andrias scheuchzeri (wikimedia.org)

Týž velemlok jako Scheuchzerova ilustrace *Homo diluvii testise*
([wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Homo_diluvii_testis.jpg))

Historie se tak zachovala nespravedlivě. O Scheuchzerovi jako o objeviteli vzniku uhlí se dnes neví nic a Scheuchzer v povědomí zůstává jako ten, co si spletl velemloka s člověkem.

Zdroj:

Gould S. J. (2011): Lživé kameny z Marrákeše, Praha, Edice Kolumbus, Mladá Fronta

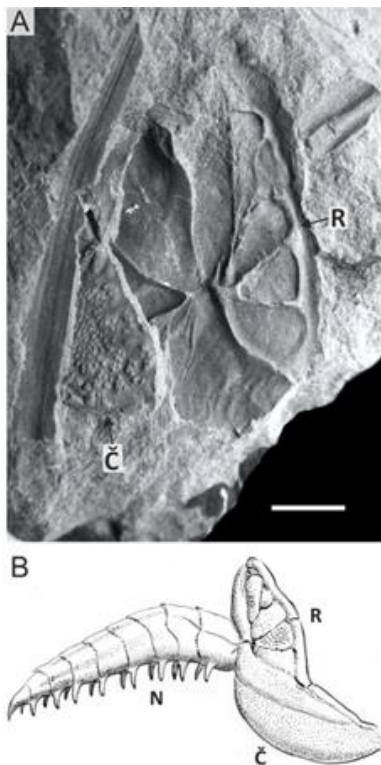
Shaw T. R. (1992): The History of Cave Science. The Exploration and Study of Limestone Caves, to 1900th – Second Edition, Broadway, New South Wales, Australia.

Šafránek F. (1876): O tvoření se uhlí, Vesmír, roč. 1876, č. 16, str. 183-184

Michal Hejna

Unikátní nález na odvalu dolu Theodor ve Pcherách

V červenci 2020 se mi podařilo objevit na odvalu dolu Theodor část členovce *Arthropleury armaty*, jejíž fotku posílám. Jedná se o výjimečně zachovalý unikátní nález.

A: Unikátní nález rosetového orgánu[®], kterým byla končetina (článkovaná nožička) arthropleur připevněná k jednotlivým tělním článkům (Č). Torzo jednoho z článků s typickou jemnou granulací se na nálezu rovněž zachovalo. Důl Theodor, kladenský revír. Sbírka J. Haldovský. Délka úsečky = 1 cm.

B: Článkovaná nožička (N) arthropleury s rosetovým orgánem[®] a částí článku.

Foto B. Ekrt

Model živočicha *Arthropleura armata*

Arthropleura byl rod velkých, až dva metry dlouhých členovců, žijících v prvohorách v karbonu. Jedná se o největší známé členovce, kteří kdy na Zemi žili.^[zdroj?] Jejich existence je doložena zachováním fosilních stop ve skále v dnešním Skotsku. Zachované fosilní nálezy jsou jen jednoduché, takže přesný vzhled živočicha je neznámý. Žila v tenkrát rozsáhlých deštných pralesích a nejspíše se živila rostlinami.

<https://cs.wikipedia.org/wiki/arthropleura>

Zdař Bůh J. Haldovský

Jaroslav Vykouk: KOŽOVA HORA

Dodnes působí prostředí zdejšího lesa kolem tajemné Kožovy hory, jakoby k vám hora i stromy spolu se skálami promlouvaly. To se rodí z pocitu, jakoby se člověk ocitl v posvátných hájích starých pohanských Slovanů. Dnes tak působí i hraniční kameny, přestože jejich původ je veskrze neduchovní a ryze praktický.

V našich krajích se začal objevovat zvyk ohraničovat různá území hraničními kameny ve 13. století. Na Kladensku k tomu došlo mnohem, mnohem později.

Původním jménem asi Chodžov, což byla buď tvrz nebo spíše zaniklá ves. Zmínku o ní nacházíme v Kronice českého Václava Hájka z Libočan, který píše, že roku 858 Lučané s povolením knížete Vlastislava plenili nejen okolo Slaného vrchu a Kladna, ale i Chodžova. Vzhledem k „důvěryhodnosti“ Hájkových informací patří tato zpráva spíše k pověstem, které se ve zdejších lesích a na tajemné Kožově hoře rodí z pocitu, jakoby se člověk ocitl v posvátných hájích starých pohanských Slovanů.

Stejně tajemné jsou i pověsti o původu obrazu Panny Marie Kožovohorské, který zde visíval. Na počátku šedesátých let dvacátého století byl ale zničen při rozšiřování silnice z Kladna na Braškov. Zdálo se, že je to konec Černé Panny Marie. V roce 2002 byl ale obrázek na rozcestí pod Kožovou horou obnoven. Jeho autorem je kladenský výtvarník a heraldik Zdirad Jan Křtitel Čech. Posvětil ho pražský světící biskup Karel Herbst. Bohužel, stal se několikrát cílem útoku vandalů. Byl však vždy znovu opraven.

Novodobý obrázek od Zdirada J. K. Čecha foto J. Vyšín

Z roku 1653 pochází kámen, který byl původně umístěn vpravo od silnice z Kladna do Braškova, zhruba 300 metrů od křižovatky U obrázku, o němž už byla řeč. Je to slepencový hranol vysoký 137 a široký 70 centimetrů, vážící asi 250 kilogramů. Jsou na něm vytesány dva kříže. Ze strany lící břežnový a ze strany rubové jetelový. Na lící straně je letopočet 1653 a datum + 27. 6. 1891. V roce 1968 byly v Kožovech prováděny zemí práce na plynovodu pro masokombinát. Tehdy byl kámen vyzdvížen ze země a ponechán svému osudu. Později byl Josefem Horákem dopraven do Velké Dobré a uložen v kapli Nalezení sv. Kříže, a tím i zachráněn. V roce 2005 byla vytvořena replika kamene a ten byl vrácen

na své původní místo. Stalo se tak 25. září 2005 za účasti světícího biskupa pražského Karla Herbst a kladenského primátora Ing. Dana Jiráňka.

(Foto: Novodobá replika kamene foto J. Vyšín)

To dochovaný hraniční kámen je mladší a pochází zřejmě z roku 1890, kdy bylo prováděno zaměřování katastru Kladna. „Jde o kompaktní hrubozrnný slepencový blok výšky 75 cm, šířky 33 cm a tloušťky 23 cm v hlavové části zaoblený poloměrem 17 cm a nesoucí oboustranně vytesané písmeno D. Spodní část bloku je rovná. Hranol byl zapuštěn do země polovinou své výšky. Nalézal se v cípu tzv. Obecního lesa, náležejícího ke katastru obce Velké Přítočno, u lesní cesty souběžné se silnicí z Kladna do Pleteného Újezda. Hraničník vymezoval

hranici mezi doverskou a přítočenskou částí lesa. V roce 1985 se v tomto cípu lesa prováděla těžba dřeviny spojená s úpravou terénu mohutnou

technikou. Jeden z monstrózních strojů najel na hraničník, vyvrátil ho ze země a poškodil v hlavové části.¹

(Foto: Hraniční kámen z r. 1890 dnes u kaple Nalezení sv. Kříže Velká Dobrá foto J.Vyšín)

Toto místo má své vlastní jméno, a to Farunka, nebo Na Farunce. Jeho původ ale není zcela jasný. Josef Horák a Marian Krucký v článku o kameni z Kožovy hory připomínají ústní tradici, podle níž mělo na tomto místě za třicetileté války dojít k nějaké bojové potyčce mezi Švédy a císařskými, při které padl švédský generál Farunk. A právě po tomto generálovi mělo místo získat svůj název.² Naproti tomu Miroslav Oliverius a Miroslav Sanytrák v knížce *Devatenáct zastavení na Unhošťsku* odkazují na pověst, podle níž byl Farunk velitelem francouzského oddílu a v šarvátce, která se strhla 17. prosince 1742 mezi rakouskými a francouzskými vojenskými jednotkami v tomto prostoru, byl smrtelně zraněn.³

V článku o dějinách Kročehlav po roce 1618 uvádí Ondřej Doležal o kamenu jiný příběh: *„Zaměřím se na jednu méně významnou, avšak přesto výraznou osobnost. Jedná se o Josefa Jiřího Landu. Tento herec na volné noze by dnes byl popsán jako bohém. Živil se vším možným, ale nikdy ne dlouho. Na tomto místě však o něm vyprávím kvůli jeho snu. Roku 1891 se mu ve snu zjevila Panna Maria. Landa namaloval její obraz a zavěsil ho v lese Kožovy nad starým mezním kamenem, na kterém byl letopočet 1653. Protože se mu zavěšení obrazu zdálo významnou událostí, tak na kámen ještě doplnil datum tohoto počínu. To však neměl dělat, protože na jeho skutek se brzy zapomnělo a začaly dohady, co to druhé*

¹ *Měsíčník Kladno ze září 2005, čl. Dolejš Josef PhDr.: Kožovohorské hraniční kameny*

² HORÁK, Josef – KRUCKÝ, Marian: *Kámen z Kožovy hory – smírčí kámen nebo náhrobek?* Listy z Unhošťska, č. 35, 2003, s. 27.

³ OLIVERIUS, Miroslav – SANYTRÁK, Miroslav: *Devatenáct zastavení na Unhošťsku*. Unhošť 1999, s. 28 (kapitola Stalo se na Šibenci).

*datum znamená. Slyšel jsem i dohad, že se jedná o datum nějakého neštěstí.*⁴

Samotná Kožova hora není na první pohled nic moc. A přece je na metr stejně vysoká jako bájná hora Říp – 456 metrů nad mořem. Je součástí Českého masivu a svůj počátek má nejpravděpodobněji v prvohorách. Její okolí bylo nesčetněkrát zaplaveno a bahno pak zkamenělo v opuku. Ve čtvrtohorách se vlivem erozivní činnosti vod objevily i hlubší vrstvy křemičitých bulížníků, které jsou pro Kožovu horu a okolí typické.

Nově se stala Kožova hora středem zájmu 11. května 1930, kdy zde byla dostavěna a předána veřejnosti do užívání chata Klubu československých turistů. Je vystavěna v obtížném terénu na ploše 350 metrů². V podzemí je lednice a sklepy, v přízemí pak kuchyně s komorou a spíží, předsíně, záchody, velká a malá jídelna a železobetonová otevřená veranda. V podkroví se nacházelo sedm pokojů a byt nájemce s příslušenstvím. Půda nad podkrovím mohla být upravena jako společná noclehárna. Nejatraktivnější částí stavby je pak 23 metrů vysoká vyhlídková věž, opatřená zaskleným ochozem. Je postavena, tak jako celá stavba, z kladenských struskových cihel. Stavba byla postavena podle návrhu kladenského architekta Josefa Beránka staviteli Vilémem Procházkou a Josefem Buřilem, rovněž z Kladna, a přišla na 700.000 korun. Prvním nájemcem objektu se stal pan Pinkava, který se staral jak o ubytování, tak o pohoštění.

Slavnostního otevření chaty se večer 10. května 1930 zúčastnili zástupci města s vládním radou a přednostou okresního úřadu panem Němcem. Mezi sto třiceti přítomnými nechyběli představitelé Ústředního výboru Klubu československých turistů a ministr vnitra JUDr. Juraj Slávik. Účastníky slavnosti přivítal předseda Okresního klubu československých turistů Bohumír Leederer a poděkoval všem, kteří přispěli ke zdaru společného díla. Zvláště vyzdvihl finanční pomoc místních spolků, organizací a ústavů, především kladenské Městské spořitelny i zájem čestných jednotlivců z řad kladenských občanů. Ministr Slávik ocenil práci kladenského odboru KČST a jeho předsedy, ředitele Leederera. Následujícího dne poznamenala pokračování slavnosti nepřízeň počasí,

⁴ DOLEŽAL, Ondřej: *Ves Kročehlavy a její obyvatelé v letech 1618 – 1918*. Posel z Budče č. 25, 27. září 2008, s. 20-21.

ale přesto byla účast opět veliká. Po státní hymně zazpívané pěveckým sborem „Smetana“ poděkoval předseda odboru KČST Bohumír Leederer v uvítacím projevu všem podporovatelům turistického díla. Předseda ústředí KČST senátor Hrubý zdůraznil význam turistiky a KČST a zmínil se i o kladenském prostředí: „Když se řekne Kladno, představí si každý jenom uhlí a černý kraj. Ale zatím je tu vykouzlen rajský kout. ...“ Následovaly pozdravné projevy zástupců odboru KČST a korporací, vrchního rady Kamenického za odbor pražský, ing. Tschorna za župu Krušnohorskou, i zástupců odboru v Unhošti, Rychnově nad Kněžnou, Berouna, Plzně a Rakovníka. Za odbor tělocvičné jednoty Sokol v Kladně promluvil bratr Varhaník. Po vystoupení orchestru, řízeného Hynkem Kubátem, slavnost skončila.

Velkou invazi zažila chata s rozhlednou na Kožově hoře na přelomu padesátých a šedesátých let 20. století, kdy bylo módou vyjet si sem na sobotní nebo nedělní odpoledne. Tehdy dokonce fungovala mezi Kladnem a Kožovou horou kyvadlová autobusová doprava. To bylo v době, kdy objekt odkoupila Jednota Kladno od Poldi a nechala jej opravit.

I dnes zůstává chata s rozhlednou cílem častých vycházek a vyjížděk Kladeňáků za posezením v příjemném prostředí, uprostřed lesa, při chutném občerstvení. Jen ten výhled z rozhledny už není takový, jako v době otevření, protože les mezitím vyrostl.

Pod Kožovou horou v lese za hřištěm Slavoje Kladno jsou vidět různé jámy. Tyto krátery jsou pozůstatky bombardování na jaře v roce 1945.

Nedaleko od cesty směřující k trati je malý pomníček. Je to vzpomínka na brutální vraždu šestnáctileté Jany Majerové z Pleteného Újezda, která byla žákyní kladenské jedenáctiletky. Jezdila ráda na kole a zkracovala si cestu lesem kolem Kožovy hory a Amálským lesem. V roce 1955, kdy i Jana nacvičovala na spartakiádu, byli již všichni spolužáci doma, jenom Jana ne. Po nahlášení o pohřešované na Sboru národní bezpečnosti v Kladně se rozběhla velká pátrací akce. Skončila ale nálezem zavražděné dívky. I když byla vytipována řada podezřelých, dodnes nebyl tento zločin objasněn.

Jaroslav Vykouk

Literatura:

- Kladenský deník z 22. července 1998, čl. Nagy Jiří: Oblíbená rozhledna zve k návštěvě; z 11. dubna 2000, čl. Vykouk Jaroslav ml.: Otevření turistické základny provázela velká sláva; z 31. října 2002, čl. (lap): Na pietní místo opět zaútočil vandal; z 26. února 2003, čl. Špalek Ondřej: Rozhlednu prý letos opraví; z 27. prosince 2005, čl. Zajímavé místo u Kožovy hory; z 24. března 2007, čl. Vlková Zuzana: Rozhledna je opět zajímavý turistický cíl; Kladno Záporno, č. 3, podzim 2007, s. 41, čl. Novotná Lenka: Svatba s rozhledem? Na Kožovce anol; Listy z Unhoštěska č. 35 z roku 2003, čl. Horák Josef, Krucký Marian: Kámen z kožovy hory – smíří kámen nebo náhrobek?; Měsíčník Kladno ze září 2005, čl. Dolejší Josef: Kožovohorské hraniční kameny; Posel z Budče, č. 24 z 29. září 2007, čl. Doležal Ondřej: Kročehlavy a její obyvatelé do roku 1618; Nestránkovaný rukopis Švarc Josef Emil: Kožova (1943), SOA Kladno; Oliverius Miroslav, Sanytrák Miroslav: Devatenáct zastavení na Unhoštěsku, Unhošť 1999; Vykouk Jaroslav: Kladenský tulák, Kladno 2009; Vykouk Jaroslav, Vyšín Jaroslav: Kladenský turista, Kladno 2011

Kožova hora dnes foto J. Vyšín

Posázaví:

Jak se tak někdy stává, člověk se dostane do míst, o kterých moc neví. Hledal jsem někoho, s kým bych mohl trávit svůj další život, když jsem ovdověl. Při hledání jsem se dostal až do Krhanic, vesnice nedaleko Týnce nad Sázavou. Mimo mé družky jsem zde objevil další mou lásku – řeku Sázavu.

První mé cesty sem vedly po železnici. Cesty tzv. „Posázavským pacifikem“ byly nádherné. Tato cesta z Prahy do Čerčan a pak i dále do Světlé nad Sázavou byla tak pojmenována pražskými trampy již na počátku 20. stol. Byla vybudována v letech 1897-1900 za pomoci italských dělníků. Její romantiku udržují zvláštní jízdy historických vlaků. Kromě množství skalních průkopů a krátkých tunelů je nejvýznamnějším technickým dílem Žampach, nejvyšší kamenný most na místních tratích ve střední Evropě. Překonává ve výšce 41,5 m sedmi oblouky v celkové délce 110 m roklí Kocour. V okolí se od středověku těžilo kvalitní zlato. Dokládá to muzeum zlata v Jílovém u Prahy. Zde najdete i expozici historie trampingu.

Žampach, pohled přes jez na Sázavě k údolí Chotouňského potoka – <https://cs.wikipedia.org/>

Posázaví patří mezi krajinně nejcennější území středních Čech a západní části Vysočiny. Sázava protéká zhruba od východu k západu. Údolí se zahlubuje směrem po toku a vytváří peřejnaté kaňony, které jsou u nás jedněmi z nejoblíbenějších vodáckých úseků. Na březích stojí řada historických měst a městeček. Od počátku 20. stol. se zde postavilo mnoho chat, které plnily rekreační funkci. Oblast řeky leží v Českomoravské vrchovině a Středočeské pahorkatině. Největší zahloubení údolí je 707 m a nad Stvořidly 340 m. Nejdůležitějším přítokem Sázavy je Želivka, která se vlévá do řeky pod vodárenskou nádrží Švihov. Posázaví je značně lesnaté. Nachází se zde dostatek turistických cílů, dobře přístupných.

Sázavu vytváří několik pramenných potůčků, stékajících do rybníka Velké Dářko. U Žďáru nad Sázavou se tok obrací k západu. Nedaleko odtud můžete navštívit hřbitovní kostel na Zelené hoře, dílo J. B. Santiniho, je jedinečnou barokní architekturou ve tvaru pěticípé hvězdy, zapsán na seznamu Světového dědictví UNESCO.

Kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou
<https://cs.wikipedia.org/>

Řeka protéká krásnými údolími kolem Přibyslavi, kde údajně V r. 1424 zahynul Jan Žižka. Kolem Borové – rodiště K. H. Borovského vtéká do Havlíčkova Brodu, dříve historického a průmyslového centra horního

Posázaví a tradiční bramborářské oblasti. V regionálním pivovaru s pivem REBEL. Dále po toku se objeví gotický hrad v Lipnici, kde naleznete památník a hrob Jaroslava Haška.

Milovníci díla spisovatele Jaroslava Haška mohou navštívit dům č. p. 185, kde se nachází malá expozice, která je seznámí s životem a dílem tohoto oblíbeného autora. Na nedalekém hřbitově pak mohou položit kytičku u jeho hrobu. Lipnicens.cz

Světlá nad Sázavou byla od 18. stol. střediskem výroby broušeného a dutého skla- „BYLO!!!“. Ve Zruči nad Sázavou se vyráběla obuv. Mezi Ledčí s původním gotickým hradem a Zručí se nachází nejkrásnější ale i nejobtížnější úsek pro vodáky až za Stvořidla.

Střední tok za zříceninou chřenovického gotického hradu, se setká s největším přítokem – Želivkou. Od tohoto místa pak je tok již tok poklidný. Protéká mnoha krásnými údolími mezi chatami a trampskými osadami, kolem bývalých mlýnů a hamrů – jedna expozice je v Budčicích. Dále řeka protéká pod majestátným hradem Český Šternberk. V Ratajích vidíme zříceninu hradu Pirkštejna, kde je i nové Muzeum středního Posázaví. Proud nás zanechá k městečku Sázava s jedním z nejstarších klášterů u nás, kde v 11. stol. byl opatem sv. Prokop. Sklární Kavalíer byli známé výrobou laboratorního skla. Před zlenickou gotickou zříceninou Hláška se setkáte s tělesem dálnice D1, která zde sázavské údolí přetíná. V Čerčanech pak je to železniční trať z Prahy do Č. Budějovic.

Dolní Posázaví pak začíná hlubokým zalesněným údolím za Týncem nad Sázavou. Najdete zde románskou rotundu z 12. stol. Od r. 1931 se zde

vyráběly motocykly Jawa. Dlouhé peřeje v okolí Krhanických žulových lomů, přes tradiční vorařskou obec Kamenný Přívoz, Luka pod Medníkem, Pikovice a Hradištko se vodácká „Zlatá řeka“ u Davle vlévá do Vltavy.

Soutok Sázavy s Vltavou v Davli, <https://search.seznam.cz/>

Sázava pramení ve výšce 757 m. n. m. pod Šindelním vrchem ve Žďárských vrších Českomoravské vrchoviny a po 225 km ústí zprava do Vltavy v nádrži Vrané u Davle ve výšce 200 m. n. m. Je sedmou nejdelší řekou Čech. Povodí pokrývá 4 350 km². Průměrný průtok v ústí dosahuje 25 m³/s.

Mnohá místa v okolí této řeky jsem navštívil a k návštěvě mohu jen doporučit.

Horký

Dříve zde jezdily vlaky s uhlím

„Vážená redakce časopisu Hornický zpravodaj, posílám vám několik fotografií, které jsem pořídil na trase bývalé uhelné vlečky z dolu Theodor ve Pcherách. Denně tam projde spousta lidí, ale téměř nikdo netuší, že se zde dosud nacházejí hmatatelné důkazy o její výstavbě a provozování staré více jak sto let“.

Železniční můstek nad roklí, kterým byla odváděna voda z polí do potoka z dolu Ronna

Důl Theodor ve Pcherách začala hloubit Společnost státní dráhy 8. 7. 1897. Ve stejném roce byly zahájeny práce na prodloužení uhelné vlečky o 1,35 km s připojením na dříve vybudovanou vlečku ze Třebichovic k dolu Ronna. První zkušební jízda byla provedena 16. 11. 1898. Definitivní provoz na této vlečce byl zahájen kolaudací 14. 12. 1898.

Trať z dolu Ronna na důl Theodor ve Pcherách byla zrušena v letech 1937-1939.

Uhlí z dolu Theodor ve Pcherách bylo dopravováno do železniční zastávky Tuháň, odkud pokračovalo po železniční trati 11b Kladno Dubí – Zvoleněves – Kralupy nad Vltavou

Podle bývalé trati se dosud nachází i několik patníků s iniciály Společnosti státní dráhy (STEG)

Pro Hornický zpravodaj připravil a vyfotografoval Jan Haldovský

Hornický den a setkání hornických spolků 12. 9. 2020 v Žacléři

24. setkání hornických a hutnických měst a obcí ČR v Žacléři bylo vzhledem k epidemiologické situaci v ČR zrušeno a pořadatelem byl uspořádán Hornický den a setkání hornických spolků, kdy za každý spolek se mohli účastnit pouze 4 členové.

Za KPHT Kladno byli přítomni Ing. Josef Varhulík, Petr Veverka a Jan Uváček, který byl oceněn spolkovou medailí SHHS ČR „**Za rozvoj a udržování montánních tradic**“.

Foto: Jan uváček přebírá ocenění od 1. místopředsedy Sdružení hornických a hutnických spolků ČR Vratislava Klaboucha

Mezi prvními gratulanty byl i člen výboru Klubu Ing. Josef Varhulík

Foto Petr Veverka

Ke gratulantům se připojují i členové výboru KPHT Kladno

Blahopřejeme jubilantům leden – březen 2021

85 let

Jiří Dlouhý

Alois Vorel

80 let

Otto Kirpal

75 let

Otakar Kohoutek

Václav Kolman

Vladislav Tichý

70 let

Ing. Vlastimil Modroch

Mgr. Jan Brodský

65 let

Milan Krček

60 let

Vlastimil Korecký

50 let

Pavel Hergesell

Všem oslavencům blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví.

Výbor KPHT Kladno

Smuteční oznámení

Miroslav Doksanský

30. 11. 1932 – 11. 11. 2020

Dne 11. 11. 2020 nás navždy opustil dlouholetý člen Klubu přátel hornických tradic Kladno pan Miroslav Doksanský. Pan Miroslav Doksanský pracoval celý svůj život v hornictví. Absolvoval Hornickou průmyslovou školu a po dokončení studia nastoupil na Důl Mayrau ve Vinařicích. Po získání hornické praxe postupně vykonával různé funkce. Svou pílí se na Dole Mayrau ve

Vinařicích vypracoval až na zástupce vedoucího těžebního úseku Mayrau. Se svou manželkou se pravidelně zúčastňovali akcí pořádaných Klubem v Hornickém skanzenu na Mayrovce.

Vy, kteří jste ho znali, vzpomeňte si na něj s námi.

Děkuje manželka a výbor KPHT Kladno z. s.

Josef Horký

3. 10 1936 – 7. 1. 2021

Ve čtvrtek 7. ledna 2021 zemřel dlouholetý člen Klubu přátel hornických tradic Kladno, dobrý kamarád a dopisovatel Hornického zpravodaje pan Josef Horký z Kladna.

Josef Horký absolvoval v letech 1951-1952 Hornické učiliště v Srbech. Po vyučení pracoval jako horník rubač na Dole Nosek v Tuchlovicích, později jako střelmistr a mistr učňů. Po dokončení PŠH byl uveden do funkce dispečera výroby, kterou vykonával až do roku 1991.

Všem pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast

Výbor Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s.

PŘIPOMÍNÁME

Možnosti placení čl. příspěvků do Klubu přátel hornických tradic Kladno.

Výše členského příspěvku byla stanovena pro **důchodce 100,- Kč za rok**,
pro **ostatní pracující 200,- Kč za rok**.

Kontaktní údaje pro odeslání:

poštovní poukázkou na adresu Klub přátel hornických tradic – Kladno z. s.,
Hornický skanzen Mayrau 56, 273 07 Vinařice (pan Jaroslav Grubner)

bankovním převodem na číslo účtu **35-8005440247/0100** (nezapomeňte
uvést svoje jméno)

osobně v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích u MgA. Tomáše
Voldrába

Jaroslav Grubner
výkonný tajemník
Klub přátel hornických tradic Kladno z.s.
tel.: 723 136 592

Obsah

0	Zpráva o činnosti Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s. za rok 2020
4	Plán činnosti Klubu přátel hornických tradic Kladno z. s. na rok 2021
21	Ještě k dolu Slaný, Ing. Pavel Mužík
28	Ukončení těžby na Dole Rako v Lubné u Rakovníka, Ing. Josef Varhulík
35	O zajímavém omylu pana Scheuchzera, Michal hejna
40	Unikátní nález na odvalu dolu Theodor ve Pcherách, Jan Haldovský
42	KOŽOVA HORA, Jaroslav Vykouk
49	Posázaví, Josef Horký
53	Dříve zde jezdily vlaky s uhlím, Jan Haldovský
55	Hornický den a setkání hornických spolků 12. 9. 2020 v Žacléři
56	Blahopřejeme jubilantům
57	Smuteční oznámení
58	Možnosti placení členských příspěvků

za obsah článků odpovídají autoři

vydává: Klub přátel hornických tradic (KPHT) - Kladno z.s.

redakční rada: J. Grubner, K. Melichar, D. Šubrtová, T. Voldráb

redakce: Hornický skanzen Mayrau, č.p. 56, Vinařice 273 07

tel: 723136592, email: kpht-kladno@centrum.cz, www.kpht-kladno.cz

tisk: A centrum Kladno s.r.o.,

za finanční podpory Magistrátu Statutárního města Kladna a kolektivních členů KPHT - Kladno z.s.

grafická úprava obálky: Tomáš Voldráb

TIMEX ZDICE s.r.o. RAKO-LUPKY, spol. s r.o.

**Palivový kombinát Ústí, s. p.
středisko Kladenské doly
273 06 LIBUŠÍN**

DĚKUJEME ZA POMOC A SPOLUPRÁCI